

Safrut: A Taste of Scribal Tradition
Germantown Jewish Centre | Rosh Hashanah Day 2 Text Study
Source Sheet by Rabbi Rebecca Richman

Guiding Questions

- What are some of the halakhot (laws) around writing sacred text in the scribal tradition?
- What do these laws teach us, practically and spiritually?
- How do the laws and teachings about safrut (scribal writing) relate to Rosh Hashanah and the Days of Awe, in general?

Siddur Ashkenaz, Weekday, Shacharit, Preparatory Prayers, Torah Blessings 1

Blessed are You, Lord, our God, King of the Universe,
Who has sanctified us with his commandments and
commanded us to be involved with words of Torah.

סידור אשכנז, ימי חול, תפילת שחרית,
הכנה לתפילה, ברכות התורה א'
ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר
קדשנו במצותיו וצונו לעסוק בדברי
תורה:

Deuteronomy 30:11-12

(11) Surely, this Instruction which I enjoin upon you this day is not too baffling for you, nor is it beyond reach. (12) **It is not in the heavens**, that you should say, "Who among us can go up to the heavens and get it for us and impart it to us, that we may observe it?"

דברים ל"א-ל"ב
(יא) כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה
היום לא-ינפלאת הוא ממך ולא רחקה
הוא (יב) לא בשמים הוא לאמר מי
יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו
אתה ונעשה:

Deuteronomy 31:19

Therefore, write down this poem and teach it to the people of Israel; put it in their mouths, in order that this poem may be My witness against the people of Israel.

דברים ל"א:י"ט
ועתה כתבו לכם את-השירה הזאת
ולמדו את-בני-ישראל שירה בפיהם למען
תהיה-לי השירה הזאת לעד בבני ישראל:

Ibn Ezra on Deuteronomy 31:19:1

write yourselves [plural] Not only Moshe, but also everyone who knows how to write, is commanded to do so [Sanhedrin 21b].

אבן עזרא על דברים ל"א:י"ט:א'

כתבו לכם. מצוה שיכתוב אותה
משה גם כל מבין לכתוב:

Mishneh Torah, Tefillin, Mezuzah and the Torah Scroll 7:1

It is an affirmative precept binding upon every individual Israelite to write a scroll of the Law for their own use, as it is said, "Now therefore write ye this Song for you" (Deuteronomy 31:19). As the Torah is not written in separate sections, this text means, "Write for yourselves the Torah in which this Song is contained." Even if one's ancestors have left a person a scroll, it is a religious duty to write a scroll at one's own expense. If a person wrote it with

משנה תורה, הלכות תפילין ומזוזה
וספר תורה ז':א'

מצות עשה על כל איש ואיש
מישראל לכתב ספר תורה לעצמו
שנאמר (דברים לא יט) "ועתה כתבו
לכם את השירה". כלומר כתבו לכם
תורה שיש בה שירה זו, לפי שאין
כותבין את התורה פרשיות פרשיות.
ואף על פי שהניחו לו אבותיו ספר
תורה מצוה לכתב משלו. ואם כתבו

their own hand, it is accounted as if they had received it from Sinai. If one does not know how to write a scroll, they should get others to write it for them. One who corrects a scroll, even a single letter of it, is regarded as if they had written it completely.

בְּיָדוֹ הָרִי הוּא כְּאִלּוּ קִבְּלָהּ מִהַר סִינַי.
וְאִם אֵינוּ יוֹדְעִים לִכְתֹּב אַחֲרֵיהֶם כּוֹתְבִין
לוֹ. וְכָל הַמְּגִיד סֵפֶר תּוֹרָה וְאֶפְלוּ אוֹת
אֶחָת הָרִי הוּא כְּאִלּוּ כָּתְבוּ כָּלוּ:

- **What do you make of the instruction to write, or participate in writing a sefer Torah? Is this appealing or meaningful to you? How so?**

Practical Writing Halakha (Law)

Mishneh Torah, Tefillin, Mezuzah and the Torah Scroll 1:10

Scrolls, *Tephillin*, and *Mezuzahs* are not written on the hide of a domestic or wild beast that is unclean or on the skin of an unclean bird. They are written on the hides of domestic or wild beasts that are clean or on the skins of clean birds, even when the flesh of these animals may not be eaten owing to their not having been slaughtered according to the ritual or being found to have suffered from a lesion of a mortal character. Nor are Scrolls, *Tephillin* and *Mezuzahs* written on the skin of a fish, even if it be of a clean species, because of its foulness. For this is not removed by tanning.

משנה תורה, הלכות תפילין

וּמִזּוּזָה וּסְפֵר תּוֹרָה אִי
אֵין כּוֹתְבִין סְפָרִים תְּפִלִּין
וּמִזּוּזוֹת עַל גִּבֵּי עוֹר בְּהֵמָה
טְמֵאָה וְעוֹף וְחַיָּה הַטְּמֵאִים.
אֲבָל כּוֹתְבִין עַל גִּבֵּי עוֹר בְּהֵמָה
וְחַיָּה וְעוֹף טְהוֹרִים וְאֶפְלוּ
נְבִלּוֹת וְטִרְפוֹת שְׁלֵהָן. וְאֵין
כּוֹתְבִין עַל גִּבֵּי עוֹר הַדָּג הַטְּהוֹר
מִפְּנֵי הַזֵּהָמָא. שְׂאִין הַזֵּהָמָא
פוֹסְקֵת בְּעִבּוּדָה:

Shulchan Arukh, Orach Chayim 32:8

The parchment must be processed with gallnut juice or lime and must be processed for the appropriate purpose. It is proper to declare verbally at the beginning of the process that he is preparing it "for tefilin" or "for sefer torah" but if parchment [used for tefilin] was prepared for mezuzah, it is invalid.

אורח חיים ל"ב:ח'

צָרִיךְ הַקֶּלֶף לִהְיוֹת מְעוּבָד בַּעֲפָצִים אוֹ
בְּסִיד וְצָרִיךְ שִׁיחֵי מְעוּבָד לִשְׁמוֹ טוֹב
לְהוֹצִיא בְּשִׁפְתּוֹ בְּתַחֲלַת הָעִבּוּד שֶׁהוּא
מְעַבְדוֹ לִשְׁם תְּפִלִּין אוֹ לִשְׁם ס"ת אֲבָל
אִם עִיבְדוֹ לִשְׁם מִזּוּזָה פֶּסוּל:

Shulchan Arukh, Orach Chayim 32:6

One must only score the top line unless they cannot write straight without it in which case they just score all the lines. The scoring should not be done with lead so as not to leave a colored mark *Note: Some say one must always score every line and mark the margins the same way even if he can write without it, and such is the custom.*

אורח חיים ל"ב:ו'

אֵין (צָרִיךְ) לִשְׁרֹטט כִּי אִם שְׂטָה עֲלִיוֹנָה וְאִם אֵינוּ
יודֵעִים לִיִּשֵּׁר הַשְׂטָה בְּלֹא שְׂרֹטט יִשְׁרֹטט כָּל הַשּׁוּרוֹת
וְלֹא יִשְׁרֹטט בַּעֲוֹפֶרֶת מִפְּנֵי שֶׁמֶקוֹ הַשְׂרֹטט נִשְׂאָר
צְבוּעַ: הֵגָה וי"א שֶׁצָּרִיךְ לִשְׁרֹטט תָּמִיד לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה
וּמִן הַצְּדִידִים אַע"פ שִׁיּוּדֵעַ לִכְתּוֹב בְּלֹא שְׂרֹטט וְכֵן
נוֹהֲגִין. [בְּרוּךְ שֶׁאִמֵּר מִרְדְּכִי וּסְפֵר תְּרוּמָה וּסְמ"ג]:

Intention and Mental Focus

Shulchan Arukh, Orach Chayim 32:17

If a drop of ink falls into a letter, making the letter unrecognizable, it cannot be fixed by removing the [extra] ink in order to make the letter visible, because this would be "internal engraving" and invalid, because the rule is to write and not to engrave. And this is also the rule if he erred and wrote a letter Dalet instead of a Reish, or a Bet instead of a Kaf; they cannot be fixed by removing a part of the letter [to change a Dalet into a Reish], because this is "internal engraving"

Shulchan Arukh, Orach Chayim 32:19

At the beginning of writing the scribe should say out loud "I am writing for the sake of the sanctity of *tefillin*." And besides from this, every time that he writes a mentioning [of G-d's name] the scribe needs to say that he is writing it for the sake of the sanctity of the name [of G-d]. *Rema: And there are those that say that it's enough to have in mind that the writing of the mentionings [of G-d's name] was for their sake since he can rely on what the scribe said out loud at the beginning of writing, here it's enough (the Rosh H"t and S"t, and the Tur Yoreh Deah and A"t) and there is what to rely on to be lenient in this as a non-optimal practice. And if one comes to start dozing off he should not write since then his writing is not with the proper intentions (Or Zaruah).*

Mishneh Torah, Tefillin, Mezuzah and the Torah Scroll 1:15

If one who writes a scroll of the Law, phylacteries or a *Mezuzah*, had not concentrated their mind while writing, and wrote one of the Names of God without express intent, these articles are unfit for use. Accordingly, when one is writing the name of God, even if an Israelite king greets him, he must not return the greeting. If he is writing two or three names of God, he may pause between writing one and writing the others and may respond.

Shulchan Arukh, Orach Chayim 32:20

One needs to be exact with the missing and the added [letters], because if there is missing or added a single letter it's invalid and it will be that one who puts on those [*tefillin*] their blessing every day is a wasted blessing. And also, they are in a state every day of not being without the commandment of

אורח חיים ל"ב:י"ז

אם נפלה טפת דיו לתוך האות ואינה ניכרת האות אין תקנה לגרור הדיו וע"י כך יהיה ניכר האות דהוי חק תוכות ופסול משום דבעינן וכתב ולא וחקק וה"ה אם טעה וכתב דל"ת במקום רי"ש או בי"ת במקום כ"ף אין תקנה למחוק התג לתקן האות משום דהוי כחק תוכות:

אורח חיים ל"ב:י"ט

בתחלת הכתיבה יאמר בפיו אני כותב לשם קדוש' תפילין ומלבד זה בכל פעם שכותב אזכרה צריך לומר שכותבה לשם קדושת השם: הגה וי"א דסגי כשמחשב שכותב האזכרות לשמן הואיל והוציא בתחלת הכתיבה בפיו סגי בהכי [הרא"ש ה"ת וס"ת וטור יורה דעה וא"ח] ויש להקל בדיעבד וכשבא לנמנם לא יכתוב דאינו כותב אז בכונה [א"ז]:

משנה תורה, הלכות תפילין ומזוזה וספר תורה א' ט"ו

הכותב ספר תורה או תפילין או מזוזה ובשעת כתיבה לא היתה לו פונד וכתב אזכרה מן האזכרות שבהן שלא לשמן פסולין. לפיכך הכותב את השם אפילו מלך ישראל שואל בשלומו לא ישיבנו. ה"ה כותב שנים או שלשה שמות הרי זה מפסיק ביניהם ומשיב:

אורח חיים ל"ב:כ'

צריך לדקדק בחסרו' ויתרות שאם חסר או יתר אות אחת פסולים ונמצאו המניחים אותם מברכים בכל יום ברכה לבטלה וגם שרוי בכל יום בלא מצו' תפילין ונמצא

tefillin, and it will be that there is a great punishment for that scribe. Therefore, the scribe needs to have a great fear of heaven and tremble at the word of G-d, one who deals with the writing of *tefillin* and their mending.

עונש הסופר מרובה לכן צריך להיות מאד ירא שמים וחרד לדבר השם המתעסק בכתוב' תפילין ותיקונן:

Keset HaSofer 3:6

קסת הסופר ג'ו'

(6) One should take care to have a nice-looking pen, even if it doesn't make the writing itself look any different. Some say that one should write with a reed pen and not a feather, but this is not the custom; we write with feathers, and even with metal. Some doubt whether one may write with the feather of a ritually impure bird (דב"ש, end of sec. 164).

(ו) הקולמס אעפ"י שלאחר שעשה בה מלאכתה אינה ניכרת כלל בכתב. מ"מ צריכין לדקדק שתהא קולמס נאה. יש אומרים שיש לכתוב בקולמס של קנה ולא בנוצה ואין נוהגין כן אלא כותבין בנוצה ואפ"ל בקולמס של ברזל. ויש להסתפק אם מותרין לכתוב בנוצה של עוף טמא (דב"ש סוף סי' קס"ד):

- What surprises or strikes you about these halakhot (laws)?

An Example of Letter Halakha

Mishnah Berurah 36:29

One must take great care that the letter *beit* is squared, so that it should not appear like *khaf*; if it appears like *khaf* it is invalid.

(If one isn't sure, he asks a child.)

It must be squared on the right at both top and bottom; it is not clear what the rule is if the top is round and the bottom square, and it is not proper to be lenient.

Lekhathilah it has a little tag on the left side of its head, like a little staff, and a little point upwards on the right side, pointing towards the aleph.

(The Yerushalmi in Hagigah asks: Why does the *beit* have two prickles, one upwards and one behind? They said to *beit*. Who made you? and it showed them with its upward point. They said to it: What was his name? and it showed them with the point which was pointing back at the aleph, as if to say, One is his name.)...(translation by Jen Taylor Friedman).

אות ב"ת צריך מאד לזוהר בריבועה שלא תהא נראית ככ"ף; אם נראית ככ"ף, פסולה. ואם ספק אזי מראין לתינוק.

וצריכה להיות מרובעת בימין בין למעלה בין למטה; ואם למעלה עגולה ולמטה מרובעת צ"ע בזה ואין להקל.

וצריך לכתחלה שיהא לה בראשה מצד שמאל על פניה תג קטן תמונתו כמו מקל ועוקץ קטן למעלה בצד ימין נוטה לצד האל"ף.

[כדאמרינן בירושלמי דחגיגה מפני מה יש לב' שני עוקצים אחד למעלה ואחד לאחוריו אומרים לבי"ת מי בראך מראה להם בעוקצו שלמעלה ומה שמו מראה להם בעוקצו שמאחוריה לצד האל"ף ר"ל אחד שמו]...

- Based on the instructions above do you think you would know how to write the letter *beit*? Would yours necessarily look the same as someone else's?

Different Lettering - Taking a Look at Manuscripts

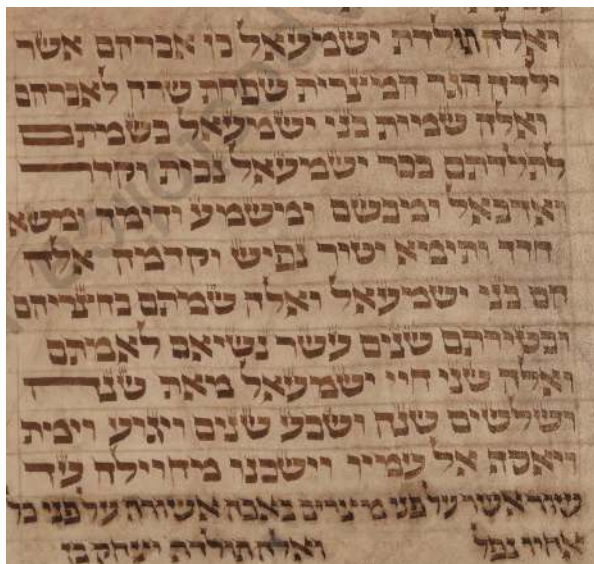
- What do you notice from these different manuscripts? Can you find the letter *bet*? What's different about how the letter is written, across time and regions?

Excerpt from
Bereshit in the
Dead Sea
Scrolls¹

Beginning of *Toldot*, as seen in two different regions of scribal tradition

Late Medieval Ashkenaz²

Late Medieval Spain³

¹ <https://www.deadseascrolls.org.il/featured-scrolls>

² https://digi.vatlib.it/view/MSS_Vat.ebr.2

³

https://web.nli.org.il/sites/NLI/English/digitallibrary/pages/viewer.aspx?&presentorid=MANUSCRIPTS&docid=PNX_MANUSCRIPTS_990038438980205171-1#FL25939491

Menachot 29b:3-5

"When Moshe ascended to the heavens, he found the Holy One, Blessed be G!d, sitting and attaching crowns to the letters. He said before G!d, "Master of the Universe! Who is staying your hand?" G!d said to him, "There is one man who will exist after many generations, and Akiva the son of Yosef is his name, who will in the future expound on every crown and crown piles and piles of laws." He said before G!d, "Master of the Universe! Show him to me." G!d said to him, "Turn backwards." He went and sat at the end of eight rows [of students in Rabbi Akiva's Beit Midrash], and he did not know what they were talking [about]. He got upset. When he [Rabbi Akiva] got to [teaching] something, his students said to him, "Teacher, from where do you learn this?" He said to them, "It is a law [that was taught] to Moshe at Sinai." He calmed down. He returned and came before the Holy One, Blessed be G!d...

מנחות כ"ט ב:ו'-כ'

בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות אמר לפניו רבש"ע מי מעכב על ידך אמר לו אדם אחד יש שעתיד להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו שעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות אמר לפניו רבש"ע הראהו לי אמר לו חזור לאחורך הלך וישב בסוף שמונה שורות ולא היה יודע מה הן אומרים תשש כחו כיון שהגיע לדבר אחד אמרו לו תלמידיו רבי מנין לך אמר להן הלכה למשה מסיני נתיישבה דעתו חזר ובא לפני הקב"ה ...

Pirkei Avot 5:22

(22) Ben Bag Bag says: Search in it and search in it, since everything is in it.

משנה אבות ה':כ"ב

(כב) בן בג בג אומר, הִפְּךָ בָּהּ וְהִפְּךָ בָּהּ, דְּכֻלָּא בָּהּ.

- What do these final texts teach us about Torah, inherited and taught across the generations?
- How do these teachings about safrut speak to the themes of the High Holiday season (in particular, themes of renewal related to Rosh Hashanah)?